

ELINTARVIKEALAN
MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUUMUS

Kohti kestävämpää elintarvikkeiden valmistusta, jakelua ja kulutusta

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumus 2019-2021

Ensimmäinen materiaalitehokkuuden sitoumus Suomessa

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksella vähennetään ruoan valmistuksen, jakelun ja kulutuksen ympäristövaikutuksia. Sitoumuksen tavoitteisiin päästään toimenpiteillä, joita elintarviketeollisuuden, kaupan ja pakkausalan yritykset tekevät. Sitoumuksen ovat allekirjoittaneet alan järjestöt yhdessä kolmen ministeriön kanssa.

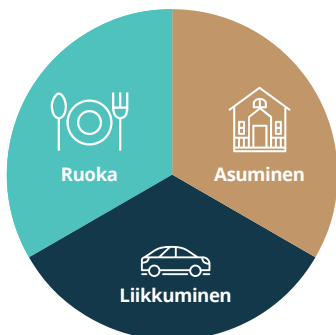
Mallia muille toimialoille

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen myötä Suomi liittyy edelläkävijöiden joukkoon. Tavoitteena on, että materiaalitehokkuuden sitoumukset laajenevat Suomessa myös muille toimialoille. Materiaalitehokkuuden parantamiseen tähtäviä vapaaehtoisia sopimusjärjestelyitä on jo otettu käyttöön muutamissa Euroopan maissa kuten Isossa-Britanniassa, Sveitsissä ja Alankomaissa.

Tavoitteena vähentää ruoan ympäristövaikutuksia

Asuminen, liikkuminen ja ruoka aiheuttavat valtaosan kulutuksen ympäristövaikutuksista. Kun ruokaa tuotetaan, myydään ja kulutetaan mahdollisimman kestävästi ja hävikkiä kaikissa vaiheissa minimoiden, ympäristökuormitus pienenee.

Ruoan osuus kotimaisen kulutuksen ympäristövaikutuksista on noin kolmannes.
Lähde: SYKE, Envimat-tutkimus, 2009

Yhteiskunnallisesti vaikuttava

Materiaalitehokkuuden sitoumus tuottaa monenlaisia hyötyjä ympäristölle, yhteiskunnalle ja yrityksille. Sitoumuksella vähennetään ruokahävikkiä, lisätään kierrätystä ja tehostetaan materiaalien käyttöä. Materiaalien käytön tehostaminen parantaa suomalaisten yritysten kilpailukykyä.

Elintarvikealan sitoumus kattaa huomattavan osan elintarvikeketjusta – elintarviketeollisuuden, päivittäistavarakaupan ja pakkausalan – joten se on yhteiskunnallisesti merkittävä. Sitoumuksen avulla myös pienet yritykset saadaan mukaan kehittämään elintarvikkeista ja tuotantoprosesseista entistä ympäristöystävällisempiä ja materiaalitehokkaampia. Esimerkiksi pakkauksia innovoimalla vaikutetaan ruokahävikin vähenemiseen elintarvikeketjussa, myös kotitalouksissa.

Sitoumuksen avulla yritysten toimenpiteiden tuloksista saadaan koko alaa koskevaa mitattua tietoa. Järjestöt ja ministeriöt seuraavat toiminnan vaikutavuutta.

Kilpailutekijä yrityksille

Sitoumus kannustaa yrityksiä innovatiivisuuteen toimintansa kehittämisessä. Elintarviketeollisuudessa raaka-aineiden osuus liikevaihdosta on noin 45 %. Päivittäistavarakaupassa myytyjen tavaroiden hankintakulut ovat yli 70 % liikevaihdosta. Siksi materiaalitehokkuuden parantamiseen tähtäävät toimet ovat merkittävä kilpailutekijä, jolla yritys voi saavuttaa huomattavia säästöjä. Pienissä ja keskiuurissa elintarviketeollisuusyrityksissä tyypillinen materiaalikatselemuksissa todettu säästöpotentiali on keskimäärin 600 000 euroa/yritys/vuosi.

Pk-yrityksen
potentiaalinen säästö

600 000
€/vuosi

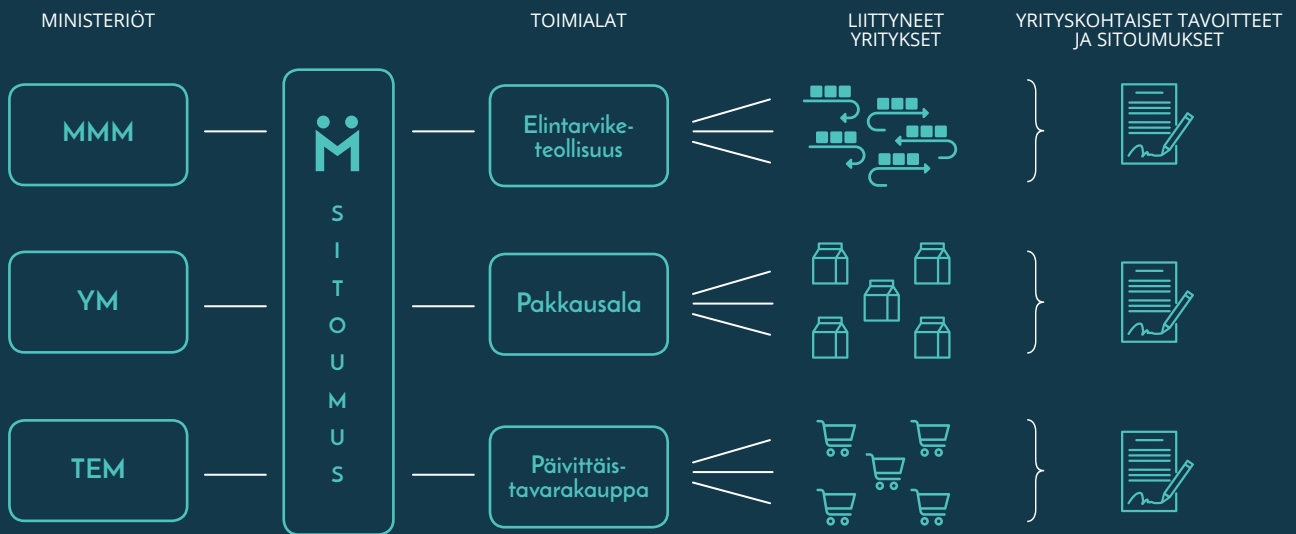
Materiaalikatselemuksilla on mahdollista löytää elintarviketeollisuuden yrityksistä tyypillisesti vuosittaisia säästökohteita yli puolen miljoonan euron arvosta.

Elintarvikealan sitoumus pähkinänkuoressa

Materiaalitehokkuuden sitoumukset ovat vapaaehtoisuuteen perustuva keino edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä ja kiertotaloutta. Elintarvikealan sitoumus on osa Agenda 2030 -toimintaohjelmaa, kestävä kehityksen yhteiskuntasitoumusta ja kansallista materiaalitehokkuusohjelmaa. Sitoumustoiminnassa yritykset voivat valita toimintansa kannalta mielekkäimmät ja tehokkaimmat keinot yhteisiin tavoitteisiin pääsemiseksi.

Sitoumus on ensimmäinen laatuaan Suomessa.

Vapaaehtoisia sitoumuksia toteutetaan elinkeinoelämän ja ministeriöiden yhteistyönä. Sitoumuksen vuosille 2019–2021 ovat allekirjoittaneet maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö sekä ympäristöministeriö yhdessä Elintarviketeollisuusliitto ry:n, Päivittäistavarakauppa ry:n ja Suomen Pakkausyhdistys ry:n kanssa.

Yritys sitoutuu valitsemiinsa tavoitteisiin

Sitoumukseen liittymällä elintarvikealan yritys sitoutuu tekemään konkreettisia materiaalitehokkuustoimia sekä raporttoimaan tuloksistaan vuosittain. Yritys saa räätälöidä toimenpiteensä, joilla toimialan yhteisiin tavoitteisiin päästään.

Toimialajärjestöt kannustavat jäsenyrityksiään tekemään myös materiaalitehokkuustavoitteidensa mukaisia kestävä kehityksen yhteiskuntasitoumuksia ja julkaisemaan niitä sitoumus2050.fi -palvelussa.

Esimerkkejä yrityksen toimista sitoumuksessa

- Kehitetään omien prosessien materiaalitehokkuutta selvittämällä esimerkiksi elintarvikejätteen ja ruokahävikin syntyminen syitä ja vähentämismahdollisuuksia.
- Kehitetään ja otetaan käyttöön kokonaisvaikutuksiltaan ympäristöystävällisempiä tuotteita ja pakkauksia.
- Luodaan uutta liiketoimintaa, lisäarvoa tai uusia tuotteita tuotannon sivuvirroista.
- Tehostetaan logistiikkaa niin, että ilmastopäästöjä syntyy nykyistä vähemmän.
- Lisätään henkilöstön ja yhteistyökumppaneiden valmiuksia materiaalitehokkuuteen.
- Viestitään asiakkaille ruokahävikin vähentämisestä kotitalouksissa.

Sitoumuksen tavoitteet:

- Saavuttaa mitattavia taloudellisia ja ympäristöllisiä hyötyjä.
- Lisätä tietoa materiaalitehokkuuden mahdollisuuksista elintarvikealalla ja kuluttajien keskuudessa.
- Pientää ruoan ja ruokapakkausten ympäristövaikutuksia.
- Vähentää hävikkiä ja lisätä kiertäystä elintarviketeollisuudessa, pakkausalalla ja päivittäistavara-kaupassa.

ELINTARVIKEALAN
MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Miten sitoumukseen liitytään?

Lisätiedot liittyjille Motivan Help Desk -palvelusta:
matsit.helpdesk@motiva.fi

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumukseen liittyneet yritykset

www.motiva.fi/matsit/liittyneet

Lisätietoja

www.motiva.fi/matsit/elintarvikeala

Julkaisija: Elintarviketeollisuusliitto ry, Päivittäistavara- ja elintarviketeollisuusliitto ry, Päivittäistavara- ja elintarviketeollisuusliitto ry ja Motiva | Ilme: Created By Oy
Kannen kuva: Copyright K-ryhmä | Paino Erweko Helsinki | 1/2019

